

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต
Ecotourism Development Planning : A Case Study of Changwat Phuket

อภิรมย์ พรหมจรรยา
Aphirom Promchanya

เลขหมู่ G156.5.E26 OAb 2544 ค. 2
Bib Key 218493

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Science Thesis in Environmental Management

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์   การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต
ผู้เขียน   นายอภิรมย์ พรหมจรรยา
สาขาวิชา   การจัดการสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา   2543

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยใช้พื้นที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ จังหวัดภูเก็ต วิธีการศึกษาประกอบด้วยการสำรวจข้อมูลทัศนภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชาชนท้องถิ่นจำนวน 80 ราย กลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 100 ราย สถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 10 ราย และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 ราย ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่ออธิบายค่าความถี่ ค่าร้อยละ ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. แนวทางในการส่งเสริมการให้ความรู้ในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องมีความชัดเจนในแนวความคิด คำจำกัดความ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูล เช่น รายงานการวิจัยควรให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ เช่น สถาบันระดับอุดมศึกษา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะได้รับความนิยมต่อไป หากมีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลดลงก่อน เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การบริการ ระบบสาธารณูปโภค มีไม่เพียงพอ รวมถึงการบริหารจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ

- 4.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 4.2 การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
- 4.3 เพื่อผลตอบแทนสู่ชุมชน
- 4.4 เพื่อเป็นการศึกษาสิ่งแวดล้อม และ
- 4.5 เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนและแบ่งเขตพื้นที่ที่ชัดเจน

6. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์จะช่วยให้เกิดความตระหนัก การมีจิตสำนึกในการปกป้องทรัพยากรให้คงอยู่ต่อไป

7. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้น จากการก่อให้เกิดรายได้เสริมนอกจากอาชีพหลัก

นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาของจังหวัดภูเก็ต คือ การสนับสนุนอย่างจริงจังของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค การประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของชุมชนและการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน

Thesis Title	Ecotourism Development Planning : A Case Study of Changwat Phuket.
Author	Mr.Aphirom Promchanya
Major Program	Environmental Management
Academic Year	2000

Abstract

The objectives of this research were to study ecotourism development planning : A Case Study of Changwat Phuket. These objectives included :

1. Studies of establishing guidelines for the development of ecotourism in Phuket, and a feasibility in physical, economic, social and environmental.
2. Studies of planning and measures control of all ecotourism activities and limit destruction of ecotourism areas.
3. Studies of tourism sites in Phuket to develop and create income distribution to local people areas.

The data in this study consisted of primary and secondary data.

Primary data were field data collected by using questionnaires to interview 80 local people, 100 tourists, 10 tour agencies and 10 related government agencies.

The secondary data were the literature review.

The data were analyzed by using the SPSS for Windows computer program to describe frequency and percentage. The literature guidelines of ecotourism in order to propose a number of recommendations to enhance the effectiveness of ecotourism development planning. The findings of the study are summarized as follows :

1. The main method used to encourage knowledge of ecotourism development planning should give information about ecotourism such as concept, technical terms, disciplines of ecotourism to persons who are working in the areas related to ecotourism.
2. The reports that related organizations such as universities, Tourism Authority of Thailand, Royal Forestry Department and tour operators should educate and produce information about ecotourism to the communities and tourists.
3. Most respondents agreed with the sustainability of ecotourism if the problems of the lack of infrastructure and facilities and the poor management of the government bodies are addressed.

4. The respondents suggested that the ecotourism development planning, should be based on the five followed aspects :

4.1 Natural resources and environmental conservation

4.2 Culture and tradition conservation

4.3 Community benefits

4.4 Environmental Education

4.5 Quality of life

5. Most respondents agreed with natural-based tourism that required co-operation from the relevant government agencies in planning and zoning tourism areas must be clearly.

6. The local participation in environmental conservation will help raising awareness and environmental conservation.

7. Ecotourism enables communities to have better quality of life as it generates income.

Problems and obstacles on Ecotourism Development Planning : A Case Study of Changwat Phuket were lack of continuing support from the concerned of government and agencies Development of infrastructure, Public Relations, Community participation and security of tourists is also recommended.